

Viden i Netværk

Danske Bank

Dansk PMI

August

København, den 2. september 2002

Dansk PMI offentliggøres i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum og Danske Bank

For yderligere information:

Mette Hylleberg, DILF
33 21 16 66, mh@dilf.dk
www.dilf.dk

eller

Thomas Kyhl, Danske Bank
33 44 18 77, tky@danskebank.dk
http://danskeanalyse.danskebank.dk

Sommerpause i industriopsvinget

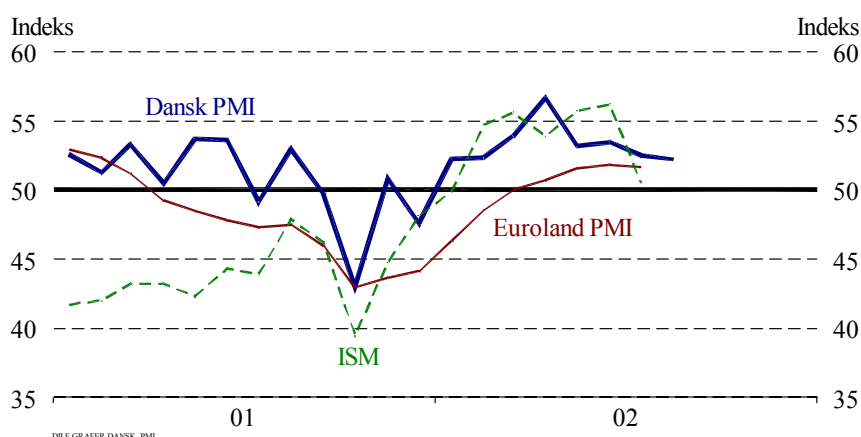
- Dansk PMI var i august 52,2 sæsonkorrigeret. Dermed er indekset stort set uændret i forhold til juli. Indekset peger med en værdi på over 50 stadig på positiv vækst i industrien.
- De danske industrikonjunkturer har peget nedad siden april, hvilket ikke er et enestående dansk fænomen. Efter et ganske pænt globalt industriopsving i foråret er dampen gået af industriopsvinget hen over sommeren.
- De globale industrikonjunkturer symboliseret ved ISM og Euroland PMI har således også ligget i dvale hen over sommeren.
- Underindeksene nye ordrer, lager og produktion trækker i august Dansk PMI nedad, mens beskæftigelsen og leveringstiden trækker indekset op.

Dansk PMI

Indeks, sæsonkorrigeret	jul.02	aug.02
Dansk PMI.....	52,5	52,2
=0,30*Nye ordrer.....	56,5	53,8
+0,25*Produktion.....	60,1	57,3
+0,20*Beskæftigelse.....	42,6	49,8
+0,15*Leveringstid.....	53,1	56,8
+0,10*Lager.....	46,8	34,8

Indeksene er beregnet, så man når et indeks mellem 0 – 100. Halvdelen af de neutrale i % plus de positive i %. Er indekset over 50 indikerer det ekspansion i økonomien.

Dansk PMI stort set uændret i august

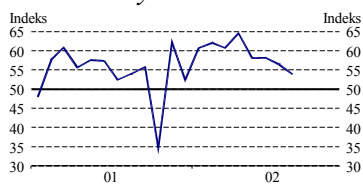

Næste offentliggørelse:
Tirsdag den 1. oktober 2002

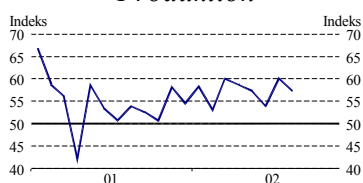
Dansk PMI offentliggøres hver måned i et samarbejde mellem Dansk Indkøbs- og Logistik Forum (DILF) og Danske Bank. Dansk PMI er baseret på en undersøgelse blandt danske industrivirksomheder (DILF's medlemmer) som repræsenterer mindst 10% af den samlede industriomsætning i Danmark. Dansk PMI var tidligere kendt som DILF's industribarometer i ikke-sæsonkorrigeret form. Danske Bank har ikke adgang til de enkelte medlemmers svar. Dansk PMI er baseret på samme metode som PMI-indeksene i andre lande herunder for eksempel det amerikanske PMI fra ISM og Euroland PMI. Eftertryk er tilladt ved tydelig kildeangivelse

Dampen er gået lidt af industriopsvinget

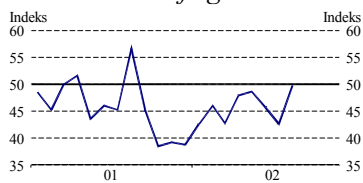
Nye ordrer

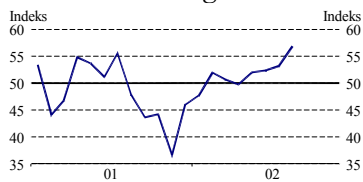
Produktion

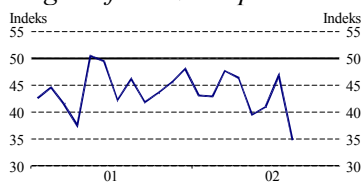
Beskæftigelse

Leveringstid

Lager af indkøbte produkter

Underindekset for nye ordrer faldt i august tilbage fra 56,5 i juli til 53,8. Med en værdi over 50 har flertallet af de danske industrivirksomheder stadig modtaget flere ordrer end for en måned siden. Efter den 11. september faldt indekset for nye ordrer i oktober tilbage, mens industrivirksomhederne sammen med resten af verden holdt vejret efter terrorangrebet. Den faldende ordreindgang blev dog til en vis grad reverseret i november og slog dermed ikke i nævneværdig grad ud i produktionen. Siden årsskiftet har indekset for nye ordrer ligget et pænt stykke over 50 og har dermed afspejlet den tiltagende vækst i den globale industri. De seneste måneder har dog budt på faldende industritillid globalt, og det ser ud til at have påvirket virksomhedernes ordreindgang i negativ retning.

Underindekset for produktionen viste et fald fra 60,1 i juli til 57,3 i august. Der er dermed færre industrivirksomheder, som har registreret en fremgang i produktionen i forhold til den seneste måned. Indekset lå tæt på 50 i oktober, men den faktiske produktion faldt ikke så meget tilbage, som indekset for nye ordrer havde indikeret. Underindekset for produktionen er en god indikator for industriens omsætning, som siden januar i lighed med indekset har været stigende. Efter et ganske pænt industriopsving i foråret er dampen dog gået af det globale industriopsving hen over sommeren. Det amerikanske ISM-underindeks for produktionen faldt i juli fra 61,4 til 55,7. Faldet i det danske underindeks er knap så kraftigt, men vil være en vigtig indikator for, hvordan dansk industri håndterer den globale industripause i de kommende måneder.

Underindekset for beskæftigelsen lå i august meget tæt på 50, det vil sige, at de danske virksomheder tilkendegav, at de hverken har ansat flere eller færre personer siden sidste måned. Indekset har udviklet sig positivt de seneste måneder efter at have været nede under 40 i slutningen af 2001. Den lave økonomiske vækst sidste år førte ikke til kraftige afskedigelser i industrien i starten af året, men den forøgede usikkerhed i forbindelse med terrorangrebet betød, at industrien i lidt højere grad valgte at tilpasse deres kapacitet. Forårets industriopsving har imidlertid reduceret virksomhedernes behov for at reducere medarbejderstaben indtil sommerpausen i opsvinget satte ind.

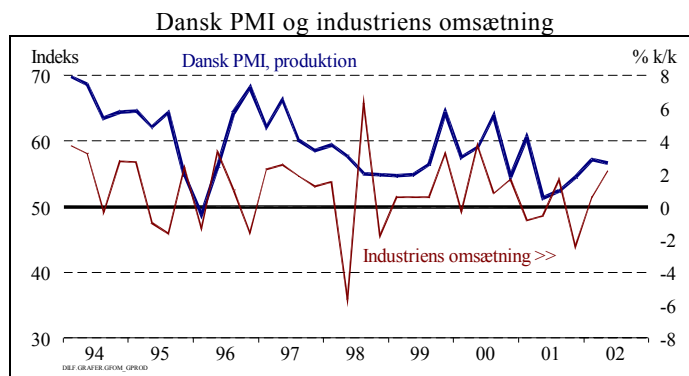
Leverandørernes leveringstid er de seneste måneder blevet længere, og i august angav 56,8% af virksomhederne, at deres leverandørers leveringstid er blevet længere. Underindekset for leveringstiden lå på 53,1 i juli. Generelt indikerer en længere leveringstid en højere aktivitet. Underindekset peger derfor i retning af øget aktivitet, og det er svært at se en sommerpause i tallene. Virksomhederne angiver problemer med manglende kapacitet som en af årsagerne til den længere leveringstid. En anden årsag er, at virksomhederne har placeret en større ordremængde hos deres leverandører.

Virksomhedernes lagre af indkøbte produkter er væsentlig mindre end for en måned siden. Andelen af virksomheder, der tilkendegiver, at deres lager af indkøbte produkter er mindre i august, lå på 34,8%. Underindekset har det seneste år ligget under 50. Virksomhederne angiver "bevidst lagertilpasning" og – reduktion som årsag til et mindre lager af indkøbte produkter. Reduktionen af lagrene af indkøbte produkter kan fortolkes som, at virksomhedernes lagre af indkøbte produkter er lavere, fordi de vurderer, at de ikke har brug for et større lager med de nuværende produktionsudsigter. Dermed trækker indekset Dansk PMI nedad.

Hvad er Dansk PMI?

Dansk PMI er ikke en decideret forventningsindikator, men er derimod baseret på besvarelsen af spørgsmål omkring virksomhedens faktiske aktivitet. Dermed adskiller Dansk PMI sig fra for eksempel industriens konjunkturbarometer fra Danmarks Statistik som omfatter virksomhedernes vurdering af både faktiske forhold og deres forventninger til den nærmeste fremtid. Dansk PMI indeholder kun en slags produktionsforventninger i form af underindekset for nye ordrer. Danmarks Statistiks konjunkturbarometer er således i højere grad en forventningsindikator end Dansk PMI.

Forskellen har en vis betydning i fortolkningen af tallene. Dansk PMI må formodes at være bedst til at vurdere aktiviteten i den nuværende periode, mens konjunkturbarometeret må være bedst til at vurdere aktiviteten i den kommende periode. Som indikator kan Dansk PMI fortælle mest om for eksempel industriens omsætning lige nu, mens konjunkturbarometeret i højere grad vil være ledende for industriens omsætning i næste måned. Det gør dog ikke Dansk PMI til en dårligere indikator, idet industriens omsætning først offentliggøres med en forsinkelse på cirka 1 måned. Tværtimod vil Dansk PMI være mindre udsat for kraftige fald som følge af for eksempel usikkerhed på grund af faldende aktiekurser. Et sådant kraftigt fald giver sig ikke altid udslag i et fald i den realøkonomiske aktivitet.

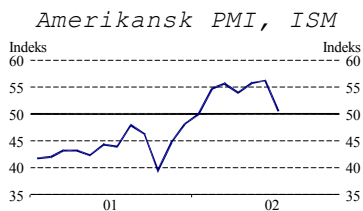

Dansk PMI har vist sig at være en udemærket indikator for industriens omsætning. Ovenstående figur illustrerer sammenhængen mellem underindekset produktion i Dansk PMI og kvartalstigningstakten i industriens omsætning. Dansk PMI er i sig selv en ændringsvariabel (virksomhederne spørges om situationen i den nuværende måned i forhold til den seneste måned), hvilket betyder at der eksisterer en sammenhæng mellem niveauet for indekset og ændringen i industriens omsætning. Opstilling af en model viser, at underindekset for produktion kan forklare over 60% af variationen i industriens omsætning. For mere information om Dansk PMI se baggrundsnotatet "Hvad kan Dansk PMI?" tilgængeligt onsdag d. 4. september 2002 på <http://danskeanalyse.danskebank.dk> eller www.dilf.dk.

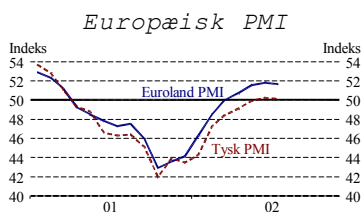
Oversigtstabel

Indeks, sæsonkorrigeret	jan-02	feb-02	mar-02	apr-02	maj-02	jun-02	jul-02	aug-02
Dansk PMI.....	52,3	52,4	53,9	56,7	53,2	53,5	52,5	52,2
Nye ordrer.....	60,7	62,1	60,7	64,5	58,1	58,2	56,5	53,8
Produktion.....	58,3	53,0	60,0	58,7	57,3	54,0	60,1	57,3
Beskæftigelse.....	42,6	46,0	42,7	47,9	48,6	45,7	42,6	49,8
Leverandørers leveringstid.....	47,7	51,9	50,7	49,7	52,0	52,4	53,1	56,8
Lager af indkøbte produkter.....	43,1	42,9	47,7	46,4	39,5	41,0	46,8	34,8
Indkøbspriser.....	28,4	38,2	44,4	60,1	42,7	72,6	54,4	51,3
Indkøbt mængde.....	50,6	58,8	61,0	61,3	51,9	50,0	46,4	56,6
Lager af slutprodukter.....	41,7	44,0	49,7	49,5	48,0	47,4	52,8	34,0

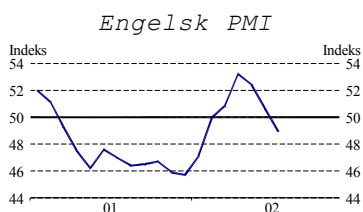
Udenlandske industribarometre

Det amerikanske PMI (ISM) har siden starten af 2000 været præget af den amerikanske lavkonjunktur. Indekset toppede i december 1999. I løbet af 2000 accelererede nedturen i industrien og dermed også i ISM, der i første omgang nåede en bund i januar 2001. Set i forhold til historiske recessioner har den amerikanske industri – afspejlet i ISM - haft svært ved at komme op fra bunden. ISM krævede meget langsomt op fra meget lave niveauer i løbet af 2001. Efter den 11. september kom en fornyet forværring af stemningen i industrien, og ISM registrerede en af de hurtigste forværringer i indekset nogensinde i perioden august til oktober. Forværringen viste sig imidlertid mest at afspejle en chokeffekt, og indekset rettede sig meget hurtigt fra oktober til februar til et niveau, der afspejlede stærk vækst i industrien. Det stærke niveau holdt helt til juni 2002, men i juli skete der et tilbageslag til et mere neutralt niveau. Dette tilbageslag er afspejlet på næsten globalt plan i PMI'er og råvarepriser, hvilket tyder på en global pause i væksten i industrien hen over sommeren i år.

Efter at tysk og europæisk erhvervstillid led et alvorligt knæk i forbindelse med terrorangrebet mod USA den 11. september 2001, steg tilliden hurtigt hen over årsskiftet. Især ordreindgangen steg markant, og det indikerede kort før sommeren, at vi ville se et relativt stærkt opsving i den europæiske industri. Opsvingets styrke har imidlertid skuffet hen over sommeren, og det har fået Eurolands og tysk PMI til at falde noget tilbage, så de nu peger i retning af et moderat opsving. Forventningerne til et opsving har igennem det seneste års tid været lidt lavere for Tyskland end for Euroland som helhed. Denne forskel kan tilskrives, at tysk økonomi som følge af en række strukturelle problemer umiddelbart har et mindre vækstpotentiale end Eurolands.

Vender vi afslutningsvist blikket mod England, da har britisk industri haft det svært de seneste år som følge af en meget stærk valuta. Selv i perioder hvor verdensøkonomien har haft det godt, har britisk PMI kun indikeret moderat fremgang i industrien. Uden større bevægelser i valutaen, så vil PMI i Storbritannien i vid udstrækning følge udviklingen i indeksene for USA og Euroland med nogle måneders lag.